

Synpunkter på nya översiktsplanen i Växjö Kommun från ASA Sockenråd

Samrådsprocessen

Asa Sockenråd vill inledningsvis poängtera vikten av att kommunen, på olika sätt försöker nå ut till så många invånare som möjligt med information om att en ny ÖP (översiktsplan) planeras och att det bör ges goda möjligheter till delaktighet till att ställa frågor och framföra synpunkter.

Vi anser att det inte är lämpligt att samrådstiden, på två månader som sammanfaller med jul- och nyårshelg och att det endast fanns ett (1) samrådsmöte (i början av samrådstiden) inbokat. Vi tycker inte heller att det är lämpligt att ha en chatt som primär kommunikationskanal för att kommunicera med medborgarna i viktiga framtidsfrågor. Vi ifrågasätter också varför det endast går att ta del av materialet digitalt och i en form som dessutom inte uppfattas som tillräckligt användarvänlig.

Samrådsmaterialet

Asa sockenråd tycker samrådsmaterialet brister i följande aspekter

- **Otydliga beskrivningar av förändringar jämfört med nu gällande ÖP för vårt område.** Medborgare i Asa måste enklare kunna ta del av vad som förändras.
- **Konsekvenserna av föreslagna förändringar är inte tydliga för markägarna i Asa.** Materialet innehåller flera vaga formuleringar (bör, kan) som tyvärr skapar ett stort tolkningsutrymme och det väcker oro och osäkerhet. Då chatten inte fungerade har vi försökt få skriftliga svar från ansvariga tjänstemän. (korrespondens bifogas vårt yttrande). Många av frågorna är fortfarande obesvarade när detta yrkande skrivs och lämnas in. Det är inte beskrivet hur ÖP ska tolkas i förhållande till andra styrande dokument som tex. landsbygdsprogrammet, småländska skogsstrategin och Tyst område-dokumentet. Vi upplever, tyvärr att förslaget till ny ÖP inte harmoniserar med tex landsbygdsprogrammet och den Småländska Skogsstrategin. Till exempel står det i Växjö kommuns landsbygdsprogram att man ska “ge jord- och skogsbruket förutsättningar för att kunna leva vidare och utvecklas som bärkraftiga företag”.

Då ÖP har en vägledande funktion för olika myndigheter och dess beslut är det av stor vikt att dessa texter är väl genomarbetade, tydliga och förankrade för att berörda invånare ska garanteras en rättssäker process. Våra beslutsfattande politiker måste ha ett tydligt underlag över vad förslaget och förändringarna medför i de olika område av Växjö kommun vid beslut om en ny ÖP. Här bedömer vi att materialet måste utvecklas före beslutstagande.

Synpunkter från Asa på den nya översiktsplanen.

Vi i Asa är väldigt stolta över vår bygd och vi är måna om att Asa utvecklas på ett ansvarsfullt och hållbart sätt. Vi och de som besöker oss uppskattar vårt område med alla sjöar och vårt unika landskap. Vi tycker att det är bra att Växjö kommun ser vårt område som unikt men den bilden av Asa som målas upp i ÖP är alldeles för ensidig och är beskrivet utifrån en stereotyp bild av stadens sätt att betrakta landsbygden, som ett utflyktsmål, vildmark och en idyll som man kan besöka några gånger om året. Beskrivningen som målas upp i ÖP stämmer inte med vår självbild. **Vi är starkt kritiska till till ÖP:s förslag om att klassa hela Asa som lågexploaterat område samt införa ett tyst område med tillkommande begränsningar.**

Lågexploaterat område i Asa

Vi anser att den föreslagna ÖP missar viktiga faktorer som faktiskt gör att Asa är och har blivit så unikt som det är. Avståndet till centralort och serviceorter gör att vi har utvecklat en stark gemenskap, mycket aktivt föreningsliv, kultur och god företagsanda med många företag verksamma företag inom de gröna näringarna. Denna helhet gör att Asa är attraktiv att bosätta sig i. Flera familjer har sista tiden valt att bosätta sig i Asa, vilket vi tror är en bestående positiv förändring då yngre människor vill komma närmare naturen igen. I ÖP framhävs att turism är den näringsgren som man framförallt vill se i området. Detta menar vi är en ensidig syn på utvecklingen. **Vi anser att en mångfald av verksamheter, boendemiljöer, natur och rekreation och samspelet mellan dessa är bäst för Asas hållbara utveckling.** Vi saknar riktlinjer hur Växjö kommuns ÖP ska verka för en levande landsbygd som Asa.

I den föreslagna ÖP ser vi att Växjö kommun vill fortsätta centralisera och förtäta Växjö stad, befintliga orter men även i ren landsbygd i lågexploaterade områden. Vi motsätter oss att man vill begränsa byggnation till enbart befintliga bebyggelsestrukturer i Asa. Vi uppfattar att det är viktigt för människor att hitta den boendemiljö som passa dem bäst. Den nuvarande ÖP möjliggör detta och det tycker vi är bra.

Tyst område i Asa

Asa har en stor geografisk yta som tex moss- och myrmark, naturreservat och kuperad mark där det alltid kommer att vara tyst då stora område här är olämplig till all form av verksamhet. Dessa områden är mycket värdefulla för oss med dess rika fauna av växter och natur. Vi tycker att beslutsfattare ska ta detta i beaktning och att man därmed **inte** ska införa ett generellt tyst område för hela Asa. Ett beslut om ett generellt tyst område tror vi skulle begränsa och inte vara utvecklande för bygden. Andra områden som skulle kunna vara möjliga som tyst område i Asa är mark som ägs av staten (om Sveaskog samtycker) eller om privata markägare själva, av egen vilja vill införa detta i sin markanvändning.

Om äganderätten skulle påverkas vid införande av tyst område, måste detta tydliggöras och beskrivas för berörda markägare innan beslut.

Våra främsta invändningar mot att införa tyst område för hela Asa är vår övertygelse om att det skulle var negativt för entreprenörskap och den gröna näringen som inte verkar inom turism och att äganderätten ifrågasätts. Vår grundinställning är att människor och företag i Asa ska garanteras samma möjligheter att utveckla vår landsbygd som all annan landsbygd i Växjö kommun. Vi har idag en aktiv bergtäkt, skjutbanor och många olika verksamheter och sysselsättningar som avger ljud. Det är ett bevis för att det, redan idag, utan något tyst område med begränsningar mycket väl går att balansera olika verksamheters behov och viljor utan att det påverkar vår närmiljö negativt. Vår nuvarande tillståndsprocess, strandskydd, väl fungerande regler och förordningar är därmed fullt tillräcklig för att garantera en hållbar utveckling vid etablering av bebyggelse, markanvändning och annan tillståndspliktig verksamhet.

Kommunikationer i Asa

I ÖP står det att man satsar på landsbygd och då ska **prioritera bygder i närheten av kollektivstråken** där bil inte är nödvändigt för vardagsresande. Vardagsgöromålen skall gå smidigt FÖR ALLA i kommunen utan att man behöver tillgång till bil.

Vi i Asa har idag ingen tillgänglig kollektivtrafik och ej heller någon samlad bebyggelse som krävs för t.ex. bilpooler. Det finns hushåll i Asa som har över 2 mil till närmaste tåg/busshållplats och för dem är resa med bil enda alternativet. Här ifrågasätter vi att kommunen bara ska satsa på orter med kollektivtrafik.

Ett förslag är att åter göra våra skolbusslinjer kollektiva och att allmänhet kan åka kollektivt i mån av plats. Därmed skulle ett nytt kollektivstråk bildas mellan Asa och Lammhult. Vi anser också att kommunen ska verka för ny grön infrastruktur i form av el-laddstolpar och möjliggöra för andra nya, hållbara drivmedel i både Växjö Stad och i kommunens serviceorter. Därmed skulle all trafik kunna bli mer hållbar, även för de som måste ha bil för att klara sina vardagsgöromål. Vi vill poängtera att vägarna i Asa behöver ha god standard för att pendling till de viktigaste serviceorterna Lammhult och Rottne ska fungera.

Övrigt

Vi är glada att ÖP ger Lammhult en möjlighet att växa då detta är den ort vår samhällsservice finns. Vi vill betona vikten av att en ny skola snarast byggs och att vårdcentral, särskilt boende för äldre, bibliotek, apotek, affärer och annan service finns kvar på orten. Detta är av stor betydelse även för människorna på den rena landsbygden runt Lammhult.

Vi har sedan ett år tillbaka, tack vare ett fantastiskt stöd från Växjö kommun fått fiber nedgrävt till nästan samtliga hushåll i Asa och vi ser detta som extremt positivt för vår framtida utveckling.

Vi vill att Växjö kommun fortsätter att se oss och vårt område som unikt och stöttar vår hållbara utveckling och arbete med en levande landsbygd. Vårt område har ett långt historiskt och kulturellt arv som vi är måna om att bevara samtidigt som nya tankar ska vävas in på ett varsamt och utvecklande sätt. Vi hoppas Växjö kommun ser dessa synpunkter, utvecklar ÖP utifrån de frågor och tankar vi förmedlar här.

Styrelsen i Asa Sockenråd 2020-01-19

Bilaga: Svar och följdfrågor vid konversation med Mikael Ohlsson, Landskapsarkitek

Röd text: Svar från Mikael

Svart kursiv text: Följdfrågor som vi inte fått svar på

1. Får vi samma möjligheter som alla andra i Växjö kommun att bygga nya bostäder och utveckla företag utan särskilda tillståndsprövningar?

Översiktsplanen föreslår större utbyggnad av tätortsbebyggelse i de kärnor som pekas ut. Det är här kommunen ser den stora utvecklingen för att bygga ut kommunen i hållbara transportstråk. Asa ligger inom ett område som definieras som landsbygd i mark- och vattenanvändningen. Det är möjligt att utveckla bostäder och verksamheter i Asa, de riktlinjer som finns att ta hänsyn till är de som ligger under generella riktlinjer Landsbygd. Då delar av Asa ligger inom strandskyddat område gäller särskilda krav om man vill bygga inom detta område.

Invånarna i Asa har ju idag inte tillgång till någon reguljär kollektivtrafik (ej heller samåka med bef skolbuss)

- a) Kommer kommunen enbart att verka för kollektivtrafik i dessa transportstråk, mellan centralort Växjö och serviceorter Lammhult, Rottne och Braås eller kommer boende på landsbygden (Asa) att kunna åka kollektivtrafik till en serviceort (Lammhult).*
- b) Kommer tillämpning av "generella riktlinjer Landsbygd" att förändras för Asa ? (se fråga 4)*

2. Asa betraktas enligt texten som ett lågexploaterat område och relativt tyst område vilket bör bevaras - vilka konsekvenser / möjligheter ger det för oss i Asa?

Kommunens lågexploaterade områden ser vi som en kvalitet för den orörda natur som finns i dessa områden och vi pekar ut Asa som en del av ett turismlandskap i utvecklingsstrategin. Här ser vi en möjlighet att utveckla verksamheter inom turism. Asa ligger därför inom ett område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen för turism.

- a) Hur beskrivs ett så kallat turismlandskap i planen? Hur konkret skulle ett sådant område utmärka sig? Hur påverkar en ökning av turismverksamhet orörd natur och det unika för vårt område.*
- b) Kommer anläggningar för turismverksamhet enbart att beviljas/ etableras för den handfull utpekade områdena för LIS-områdena.*
- c) Kommer turismverksamhet/ anläggningar som ligger utanför strandnära område att beviljas?*

3. Hur kommer denna plan att påverka Asa om vi tex. jämför med Berg som till stora delar inte ingår i det "tysta området".

Inom ett tyst område finns det vissa riktlinjer som kan behöva utredas för vissa sorter av utveckling. Detta behöver avgöras från fall till fall och sker när förslag på utveckling kommer till kommunen.

- a. *Var kan vi ta del av dessa riktlinjer och tillämpningar ?*
- b. *se fråga 6*

4. Vad menas med att " Nya bostäder kan tillåtas i anslutning till redan etablerad bebyggelse" ?

Att vi är positiva till att utveckling av bostäder sker men att det är mest hållbart att utveckla ny bebyggelse vid befintliga strukturer. Detta skapar möjligheter till hållbara transporter och att samla funktioner i en befintlig by.

- a) *På vilket sätt är det mer "hållbart" att utveckla ny bebyggelse vid befintliga strukturer för landsbygden?*
  - b) *Vad menas med befintlig struktur? Är det en större by med flera bostäder samlade? Hur många bostäder ska vara samlade för att räknas in i denna definition?*
  - c) *Hur kommer bedömningarna för bygglov att skilja sig åt jämfört med de regler och tillämpningar som gäller idag?*
  - d) *Har kommunen en öppen ambition att förtäta och centralisera även glesbygd och mindre tätorter?*
- *Om en yngre familj vill flytta "hem till Asa" och bygga ett hus 500 meter från sjön ca 800 meter till närmaste bostadshus. Hur skulle denna nya planen påverka detta i jämförelse med idag?*

5. Har vi med denna plan samma möjligheter som andra i Växjö kommun att skapa turismanläggningar? (står att det ska ske i närhet till kommunala VA-anslutningar och det finns det ju inga)

Detta motsäger ju varandra och jag förstår att du frågar om detta. Jag tar tillbaka denna synpunkt för att diskutera med mina kollegor för att göra denna riktlinje tydligare.

6. Nya vindkraftverk och andra anläggningar med stor påverkan på landskapet och ljudmiljön bör inte tillåtas. Vad menas med andra anläggningar? Vad är stor påverkan?

Inom tysta områden kan en analys behöva utföras om det finns risk för att de kvaliteter som ett tyst område har kan påverkas. Detta behöver avgöras från fall till fall och denna bedömning sker när förslag på utveckling kommer till kommunen.

- a) *Kan ni ge några exempel på verksamheter som kommer kräva en analys, förutom nya Vindkraftverk?*
- b) *Asa är i behov av bättre mobiltäckning. Kommer kommunen att motarbeta vårt arbete med att försöka etablera nya mobilmaster ?*
- c) *hur ser de riktlinjer ut som kommer att ligga till grund för att bedöma tillståndspliktig verksamhet.*
- d) *Om det betyder att äganderätten förändras och inskränks på något sätt, hur kompenseras markägaren i så fall?*
- e) *Hur ser lagstiftning och riktlinjer ut som reglerar denna typ av inskränkning?*

7. När vi läser planen ser vi inte någon utvecklingsplan för området kring Asa, utan mer som att Asa ska vara ett tyst och orört område. Detta gynnar inte våra företag och inte en satsning på ökad befolkning tänker vi. För att hålla vårt landskap öppet och ha en levande landsbygd behöver vi öka antalet bofasta invånare och kunna satsa och utveckla nya och befintliga företag. Hur tänker ni att denna plan hanterar dessa frågor?

Översiktsplanen redovisar ett förslag för hållbar utveckling som är övergripande för hela kommunen. Förslaget utgår från utvecklingsstrategin där kommunen byggs ut i centrala stråk vid utpekade kärnor. Genom att satsa på Lammhult som en kommunal kärna vill vi skapa ett centrum med goda kommunikationer och funktioner som även samhällen i en kärnas omland som Asa kan dra fördel av. Då Asa ligger under markanvändningen landsbygd så säger riktlinjerna att landsbygdsnärings ska ges möjlighet att bedriva och utveckla verksamheten samt att utveckling av bebyggelse kan ske men kommunen ser gärna att detta sker i anslutning till befintlig bebyggelse och infrastruktur för att skapa en hållbar utveckling av kommunen.

- a) *Har man gjort någon studie eller motsvarande som indikerar att landsbygdens befolkning vill ha en centralisering/ förtätning av sin närmiljö ?*
- b) *På vilket sätt är det mer "hållbart" att utveckla ny bebyggelse vid befintliga strukturer för landsbygden?*
- c) *Hur ser kommunens strategi ut för att få fler människor att vilja bo och verka på landsbygden i tex Asa ?*

“Tillåt anläggningar med anknytning till turism- och friluftsvksamhet i strandnära lägen om det bedöms främja landsbygdsutvecklingen och har liten betydelse för strandskyddets syften (LIS-område) samt om det gäller en befintlig anläggning eller en ny ver

- Allmänhetens tillgänglighet till stränderna ska säkerställas.
- En naturinventering ska visa att djur- och växtlivet på land och i vatten sannolikt inte kommer att skadas allvarligt.”

Hur påverkar detta om någon markägare vill bygga ett hus på sin mark nära en sjö?

Det LIS-område som Asa ligger inom behandlar endast turistanläggningar. Vid utveckling av bostadsbebyggelse i anslutning till sjö gäller fortfarande det lagstadgade strandskyddet och dispens krävs för att få bygga inom strandskydd.

a) *Vi tolkar att det är så idag också. Förändringar?*